

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
(Олексій ЖИЛЬЦОВ)
« 23 » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИСТЕЦТВО САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

для студентів

спеціальності 053 Психологія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління

спеціалізації

Київ – 2023

Розробники:

Цюман Тетяна Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Викладачі:

Цюман Тетяна Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології особистості та соціальних практик

Протокол від 21.08. 2023 р. №8

Завідувач кафедри _____ (Оксана СЕРГЕСНKOBA)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління)

21.08.2023 р.

Керівник освітньої програми _____ (Світлана КАЛІЩУК)

(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09.2023 р.

Заступник директора _____ (Роман ПАВЛЮК)

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПІБ), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	3	
Семестр	6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	-	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни - забезпечити формування особистісної та професійної компетентності студентів у сфері самопрезентації особистості, професійного бренду відповідно до напрацювань сучасної науки та практики.

Завдання курсу:

- ознайомити зі специфікою, можливостями та особливостями самопрезентації у професійній діяльності психолога;
- надати знання з теорії та практики самопрезентації як комунікативно-особистісного аспекту поведінки;
- сформувати вміння застосовувати стратегії та техніки самопрезентації у наданні професійної психологічної допомоги особистості.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Мистецтво самопрезентації в професійній діяльності» забезпечує формування таких **загальних та фахових компетентностей**:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії,

ЗК9 Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Відповідно до Освітньо-професійної програми 053.00.03 Психологія бізнесу та управління за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі

спеціальності 053 Психологія, дисципліна «Мистецтво самопрезентації в професійній діяльності» забезпечує оволодіння такими **програмними результатами навчання**:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПР19. Актуалізувати та розвивати підприємницький потенціал особистості, формувати її ефективну бізнес-стратегію.

ПР20. Демонструвати навички запобігання та вирішення виробничих конфліктів, створення й підтримання сприятливої психологічної атмосфери в організації.

ПР21. Демонструвати вміння до розроблення та проведення комунікативних тренінгів, тренінгів командоутворення, бізнес- тренінгів; професійно-особистісного зростання

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1.							
Феномен самопрезентації у психологічній науці та практиці							
Тема 1. Проблема самопрезентації у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених	2	2					
Тема 2. Теоретичні засади самопрезентації	16		2				14
Тема 3. Практикум зі створення персональної моделі самопрезентації	10			10			
Модульний контроль	2						
Разом	30	2	2	10			14
Змістовий модуль 2.							
Самопрезентація як психологічна рефлексія							
Тема 1. Самопрезентація та соціальна поведінка особистості	2	2					
Тема 2. Специфіка професійної самопрезентації психолога у публічному просторі	16		2				14
Тема 3. Практикум з самопрезентації у публічному просторі	2			2			
Тема 4. Практикум з самопрезентації у віртуальному публічному просторі	2			2			
Тема 5. Практикум з самопрезентації у публічному виступі	2			2			
Модульний контроль	2						
Разом	30	2	2	10			14
Змістовий модуль 3.							
Стратегії та техніки самопрезентації							
Тема 1. Самопрезентація як основний соціально-психологічний метод	2	2					
Тема 2. Психотехніки самопрезентації психолога	16		2				14
Тема 3. Практикум зі стратегії та технік самопрезентації психолога	10			10			
Модульний контроль	2						
Разом		2	2	10			14

Змістовий модуль 4.							
Професійна самопрезентація психолога							
Тема 1. Культура самопрезентації у професійній діяльності психолога	2	2					
Тема 2. Самопрезентація та професійна культура	16		2				14
Тема 3. Практикум з типових помилок у самопрезентації	2			2			
Тема 4. Практикум з ефективного сприйняття інформації у самопрезентації	8			8			
Модульний контроль	2						
Разом	30	2	2	10			14
Усього	120	8	8	40			56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Феномен самопрезентації у психологічній науці та практиці

Лекція 1. Проблема самопрезентації у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених (2 год.)

Основні підходи до проблеми самопрезентації особистості у соціально-психологічній науці та практиці. Теоретичні основи розуміння самопрезентації як єдності внутрішнього і зовнішнього, особистісного і ситуативного. Уявлення про соціально-психологічні чинники процесу самопрезентації. Структура та функції самопрезентації. Історичні аспекти самопрезентації.

Основні поняття теми: самопрезентація, чинники та засоби представлення себе іншим, позитивний Я-образ.

Семінарське заняття 1. Теоретичні засади самопрезентації (2 год.).

Практичне заняття 1-5. Практикум зі створення персональної моделі самопрезентації (10 год)

Змістовий модуль 2.

Самопрезентація як психологічна рефлексія

Лекція 2. Самопрезентація та соціальна поведінка особистості (2 год.)

Самопрезентація та індивідуальна соціальна ситуація розвитку особистості. Соціально-психологічні проблеми візуальної самоподачі. Проблема довіри іншому у процесі самопрезентації. Особливості формування та керування процесом самопрезентації. Феномен публічності у самопрезентації особистості.

Основні поняття теми: самоподача, рефлексія, довіра, публічність, поведінка.

Семінарське заняття 2. Специфіка професійної самопрезентації психолога у публічному просторі (2 год.)

Практичні заняття 6. Практикум з самопрезентації у публічному просторі (2 год.)

Практичні заняття 7-8. Практикум з самопрезентації у віртуальному публічному просторі (4 год.)

Практичні заняття 9-10. Практикум з самопрезентації у публічному виступі (4 год.)

Змістовий модуль 3.

Стратегії та техніки самопрезентації

Лекція 3. Самопрезентація як основний соціально-психологічний метод (2 год.)

Підходи до самопрезентації І. Джонса та Т. Піттмана. Техніки управління враженням Р. Чалдіні. Техніки самоподачі у дослідженнях вітчизняних науковців та практиків. Аналіз особливостей самопрезентації у професійній діяльності психолога.

Основні поняття теми: самопрезентація, самореклама, самоподача.

Семінарське заняття 3. Психотехніки самопрезентації психолога (2 год.)

Практичне заняття 11-15. Практикум зі стратегії та технік самопрезентації психолога (10 год.)

Змістовий модуль 4.

Професійна самопрезентація психолога

Лекція 4. Культура самопрезентації у професійній діяльності психолога (2 год.)

Феномен психологічної культури особистості у процесі самопрезентації. Ефекти та ефективність самопрезентації. Самопрезентація професійної компетентності психолога. Етичні аспекти самопрезентації психолога.

Основні поняття теми:

Семінарське заняття 4. Самопрезентація та професійна культура (2 год.)

Практичне заняття 16. Практикум з типових помилок у самопрезентації (2 год.)

Практичне заняття 17-20. Практикум з ефективного сприйняття інформації у самопрезентації (8 год.)

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Відвідування практичних занять	1	5	5	5	5	5	5	5	5
Робота на практичному занятті	10	5	50	5	50	5	50	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			97		97		97		97
Максимальна кількість балів: 388									
Розрахунок коефіцієнта: $388: 100 = 3,88$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1.

Феномен самопрезентації у психологічній науці та практиці

Тема 2. Теоретичні засади самопрезентації – 14 год.

Створити власну типологію найбільш значимих теорій самопрезентації – 5 балів.

Змістовий модуль 2.

Самопрезентація як психологічна рефлексія

Тема 2. Специфіка професійної самопрезентації психолога у публічному просторі – 14 год.

Скласти термінологічний словник за темою – 5 балів.

Змістовий модуль 3.

Стратегії та техніки самопрезентації

Тема 2. Психотехніки самопрезентації психолога – 14 год.

Виокремити та описати власні критерії ефективності процесу самопрезентації – 5 балів.

Змістовий модуль 4.

Професійна самопрезентація психолога

Тема 2. Самопрезентація та професійна культура – 14 год.

Скласти термінологічний словник за темою – 5 балів.

Таблиця 6.2.1

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Феномен самопрезентації у психологічній науці та практиці			
Тема 2. Теоретичні засади самопрезентації – 14 год.	Семинарське заняття	5	До семінарського заняття 1
Змістовий модуль 2. Самопрезентація як психологічна рефлексія			
Тема 2. Специфіка професійної самопрезентації психолога у публічному просторі – 14 год.	Семинарське заняття	5	До семінарського заняття 2
Змістовий модуль 3. Стратегії та техніки самопрезентації			
Тема 2. Психотехніки самопрезентації психолога – 14 год.	Семинарське заняття	5	До семінарського заняття 3
Змістовий модуль 4. Професійна самопрезентація психолога			
Тема 2. Самопрезентація та професійна культура – 14 год.	Семинарське заняття	5	До семінарського заняття 4

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.
Модульні контрольні роботи виконуються у формі тестування.

Таблиця 6.3.1

Зміст і критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Змістовий блок і його призначення	Форма	Максимальна кількість балів
Визначення якості володіння базовими поняттями	тести	25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.
Семестровий контроль проводиться у вигляді заліку.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

Не передбачено навчальним планом

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно- відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

**7. Навчально-методична картка дисципліни «Мистецтво самопрезентації в професійній діяльності»
для студентів спеціальності 053 Психологія**

Разом: 120 год., лекції – 8 год., семінарські заняття – 8 год., практичні заняття – 40 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год

Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Феномен самопрезентації у психологічній науці та практиці	Самопрезентація як психологічна рефлексія			Стратегії та техніки самопрезентації	Професійна самопрезентація психолога	
К-сть балів за модуль	97 балів	97 балів			97 балів	97 балів	
Теми лекцій	Проблема самопрезентації у дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених	Самопрезентація та соціальна поведінка особистості			Самопрезентація як основний соціально-психологічний метод	Культура самопрезентації у професійній діяльності психолога	
Кількість балів	1 бал	1 бал			1 бал	1 бал	
Теми семінарських занять	Теоретичні засади самопрезентації	Мода як засіб самопрезентації особистості			Психотехніки самопрезентації психолога	Самопрезентація та професійна культура	
Кількість балів	11 балів	11 балів			11 балів	11 балів	
Теми практичних занять	Практикум зі створення персональної моделі самопрезентації	Практикум з самопрезентації у публічному просторі	Практикум з самопрезентації у віртуальному публічному просторі	Практикум з самопрезентації у публічному виступі	Практикум зі стратегії та технік самопрезентації психолога	Практикум з типових помилок у самопрезентації	Практикум з ефективного сприйняття інформації у самопрезентації
Кількість балів	55 балів	55 балів			55 балів	55 балів	
Самостійна робота	Створити власну типологію найбільш значимих теорій самопрезентації	Виокремити та описати власні сучасні тенденції у зовнішній самопрезентації			Виокремити та описати власні критерії ефективності процесу самопрезентації	Скласти термінологічний словник за темою	
Кількість балів	5 балів	5 балів			5 балів	5 балів	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів			Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів	
Рейтингові бали	Загальна кількість балів – 388						
	Розрахунок коефіцієнта: 388: 100 = 3,88						

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Капустюк О. М. Самопрезентація як засіб створення позитивного іміджу особистості [Текст] : дис... канд. психол. наук: 19.00.05 / Капустюк Олена Миколаївна. – К., 2007. – 252 с.
2. Капустюк О. М. Дослідження рівня сформованості вмінь та навичок тактичної та стратегічної самопрезентації особистості / О. М. Капустюк // Зб. наукових праць Інституту психології ім.Г.С.Костюка АПН України. Проблеми загальної та педагогічної психології / За ред. С. Д. Максименка. – К. : Гнозис, 2004. – Т. 6. – Вип. 3. – С. 151–160.
3. Корчакова Н. В. Вивчення стратегій самопрезентації в зарубіжній психології / Н. В. Корчакова //Актуальні проблеми психології. – Т. 1. : Соціальна психологія. Психологія управління. Організаційна психологія.– К.: Інститут психології ім. Г. С. Костюка АПН України. – Ч. 5. – 2002. – С. 78–85.
4. Мистецтво самопрезентації / Н.Харченко, Н. Шпиг, М. Скрипник, Т. Куниця. – Київ: Шкільний світ, 2018. – 120 с. – (Шкільний світ). – (Бібліотека "Шкільного світу").
5. Плотницька І. Ораторське мистецтво / Інна Плотницька. – м. Київ: Видавництво : Центр учбової літератури, 2022. – 110 с. – (Центр учбової літератури).
6. Чигирин Т. О. Самопрезентація: визначення, види, стратегії, техніки [Електронний ресурс] / Т. О. Чигирин // Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка Національної АПН України. Проблеми загальної та педагогічної психології. – 2012. – Т. 24.Ч. 5. – С. 245-253. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pzpp_2012_24_5_30.
7. Джеймс Борг. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування / Джеймс Борг. – м. Харків: Видавництво "Фабула", 2019. – 304 с. – (Фабула). – (Серія #PROMe).

Додаткова література:

1. Комих, Н.Г. (2013). Мода як соціальний феномен в сучасному соціокультурному дискурсі. Збірник наукових праць з гуманітарних дисциплін, 7, 67–75. Київ: Славута.
2. Гриник І. Мова як засіб самопрезентації особистості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://journals.dspu.in.ua/index.php/psychology/article/view/24/18>
3. Авінаш К. Діксіт,. Мистецтво стратегії / Авінаш К. Діксіт,, Баррі Дж. Нейлбафф. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2019. – 608 с. – (Видавництво Старого Лева).
4. Керол Флемінг. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником / Керол Флемінг., 2022. – 240 с. – (Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»).
5. Н.В. Корчакова. Психологічні основи дитячої самопрезентації / Н.В. Корчакова. – м. Київ: Видавництво : Центр учбової літератури, 2021. – 288 с. – (Центр учбової літератури).